

PREVENTIEBELEID PG Harenkarspel

Inleiding

De kerk wil graag een veilige plaats voor iedereen zijn. Veilig om te zijn wie je bent en veilig om je geloof te beleven. Leden behandelen elkaar met respect. Dat lijkt zo vanzelfsprekend. Maar wij beseffen dat dit helaas niet vanzelfsprekend is. Overal waar gewerkt wordt, kunnen misverstanden ontstaan en worden fouten gemaakt. Vaak onbewust, maar soms ook opzettelijk. Ook binnen kerkelijke organisaties komt ongewenst gedrag en misbruik voor. Soms overduidelijk en soms niet goed te herkennen. Door opmerkingen die over grenzen gaan, een te nadrukkelijke aanraking of andere ongewenste intimiteit.

De kerkenraad vindt daarom afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat alle leden van onze gemeente zich veilig moeten kunnen voelen. Leden behandelen elkaar met respect. Problemen lossen we vanzelfsprekend het liefst samen op, maar soms is dat niet genoeg of niet meer mogelijk. Wanneer men zich niet wil of kan wenden tot een kerkenraadslid of predikant kan men contact opnemen met onze vertrouwenspersoon. Deze kan adviseren over wat te doen in een dergelijk geval.

GEDRAGSCODE

Mensen met speciale taken en opdrachten maken geen misbruik van hun machtspositie ten koste van anderen. Nieuwe vrijwilligers willen we zo goed mogelijk inwerken en begeleiden. Daarom wordt informatie verschaft over taken en verantwoordelijkheden. Verder komt het thema “Veilige Kerk” aan de orde en bespreken we de gedragscode (zie bijlage), het onderschrijven hiervan en de VOG.

De gedragscode is een hulpmiddel om ongewenst gedrag van kerkelijke vrijwilligers te voorkomen, te signaleren en bespreekbaar te maken. Het uitgangspunt voor deze code is wat de Bijbel ons leert, over omgang met elkaar, waarbij respect voor de ander, integriteit, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid de belangrijkste kenmerken zijn. Dit betekent dat wij alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden.

Ondertekening

De kerkenraad vraagt alle kerkelijke vrijwilligers de omgangsregels na te leven en de gedragscode te ondertekenen. Er is bewust gekozen voor korte en duidelijke omschrijvingen, omdat we ervan uitgaan dat het feitelijk gaat om voor de hand liggende gedragingen. Onderstaande omgangsregels zijn niet vrijblijvend. Elke vrijwilliger ontvangt de gedragscode en is er (formeel) op aanspreekbaar door een vertegenwoordiger van het college onder wiens verantwoordelijkheid de taak van de vrijwilliger valt.

VERKLARING OMTRENT GEDRAG (VOG)

De kerkenraad stelt vast voor welke vrijwillige functies er een VOG moet worden aangevraagd. Voor sommige functies is het voor de hand liggend dat er een VOG nodig is, zoals voor alle ambtsdragers, degenen die met jeugd werken, degenen die bevoegdheid hebben om geld over te maken, degenen die toegang hebben tot de ledenadministratie LRP en degenen die regelmatig bezoekwerk doen bij kwetsbare gemeenteleden.

Het aanvragen van een VOG verloopt via de scriba. De kandidaat-vrijwilliger zal hiervoor benaderd worden. Pas na het aanleveren van de VOG kan gestart worden met de vrijwillige werkzaamheden.

Mocht een VOG worden afgewezen dan wordt zorgvuldige pastorale zorg verleend.

Nadat een vrijwilliger de (originele) VOG heeft laten zien, wordt dit (met vermelding van de datum) afgevinkt op een namenlijst. De VOG is geldig voor een termijn van vier jaar.

VERTROUWENSPERSONEN

Wanneer er klachten of zorgen zijn met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag, waarmee men zich niet kan of wil wenden tot een kerkenraadslid of predikant, kan men contact opnemen met een vertrouwenspersoon. Deze kan adviseren over wat te doen bij onveiligheid of ervaren ongewenst gedrag, zoals seksuele intimidatie, financiële malversatie, pesten en treiteren, discriminatie of. agressie en geweld.

Wat zijn de taken van de vertrouwenspersoon?

- **Opvang en begeleiding** De vertrouwenspersoon functioneert als eerste aanspreekpunt voor mensen uit de gemeente die iets willen melden of zich zorgen maken over ongewenste omgang, grensoverschrijdend gedrag of seksueel misbruik. De vertrouwenspersoon is verplicht tot geheimhouding van de in vertrouwen verstrekte informatie.
- **Adviseren** Na het eerste contact wordt de aard, ernst en omvang van de klacht met de melder besproken en wordt er geadviseerd over een eventueel vervolgtraject, dit kan zijn het doorverwijzen naar anderen die op een bepaald gebied specialist zijn.
- **Signaleren** De vertrouwenspersoon geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de kerkenraad rondom het thema Veilige Kerk.

Wat doet een vertrouwenspersoon niet?

De vertrouwenspersoon...

- doet niet aan waarheidsvinding;
- gaat niet zelf op onderzoek uit;
- is niet de oplosser van het probleem;
- is geen mediator;
- is geen therapeut, pastorale medewerker, geen advocaat en geen onderzoeker;
- is niet het aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten.

BELEID

De Protestantse Gemeente te Harenkarspel kiest er voor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging.

Gemeenteleden kunnen terecht bij het moderamen van de kerkenraad (de voorzitter, de scribe en de voorzitter van de diaconie), bijvoorbeeld als men een klacht wil indienen of aankloppen bij een vertrouwenspersoon.

De kerkenraad heeft daarvoor een vertrouwenspersoon aangesteld.

Gemeenteleden kunnen bij deze vertrouwenspersoon terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Deze moeten wel thuishoren binnen de kerkelijke context. De vertrouwenspersoon kan bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen.

Het kan nodig zijn om te verwijzen naar anderen die op een bepaald gebied specialist zijn. Maar ook dan staat de vertrouwenspersoon naast het gemeentelid dat zich meldt en ondersteunt die persoon.

Duidelijk zal zijn dat het in alle gevallen gaat om delicate kwesties die op een juiste manier moeten worden opgelost. De vertrouwenspersoon behandelt alle hulpvragen in strikte vertrouwelijkheid. Elke actie wordt slechts ondernomen wanneer de melder daarmee instemt. Er zijn echter situaties die ook een vertrouwenspersoon moet melden, de vertrouwenspersoon meldt wanneer zij haar geheimhouding moet doorbreken. Een van de voorwaarden is dan ook dat de vertrouwenspersoon een sociaal, toegankelijk en oprecht persoon is, die het vertrouwen heeft van de kerkenraad.

De vertrouwenspersoon is bekend met de PG Harenkarspel, maar is geen onderdeel (meer) van de kring van ambtsdragers. De vertrouwenspersoon werkt in opdracht van maar niet namens de kerkenraad, zij kan dus onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

Uitvoering

- In onze gemeente zijn mevrouw Wilma Levendig en de heer Han Rus onze vertrouwenspersonen. U kunt bij een van hen terecht als iets voorvalt dat niet hoort binnen een veilige kerkelijke gemeenschap.

- Bereikbaarheid:

Wilma: tel. 06-25323408, email: levzom@gmail.com

Han: tel. 06-45063479, email: h.rus@quicknet.nl

Mogelijke signalen (wees zorgvuldig, niet alles duidt op grensoverschrijdend gedrag):

- Iemand wil niet meer met een activiteit meedoen en wil niet aangeven waarom;
- Iemand wil niet meer met een persoon te maken hebben en wil niet aangeven waarom;
- Iemand krijgt erg veel aandacht van iemand met een specifieke taak in de gemeente;
- Iemand zondert zich regelmatig af met een ander gemeentelid;
- Iemand wil graag alleen, dus zonder een tweede persoon, de crèche of andere kinderactiviteit leiden;
- Iemand praat vaak over onderwerpen die met seks te maken hebben.

Belangrijk is in ieder geval om naar je intuïtie te luisteren. Heb je twijfels, meld die dan.

INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Gemeenteleden van PG Harenkarspel zijn niet alleen gebaat bij goede informatie over praktische zaken, maar ook duidelijkheid met betrekking tot beleidszaken is van belang.

Om het preventiebeleid Veilige Kerk bekend te maken en te houden, worden de vaste communicatiemiddelen van de gemeente gebruikt:

- Het preventiebeleid wordt op de **website** van de kerk ter inzage gegeven. De omgangsregels en gedragscodes zijn daarbij specifiek gemaakt, zodat vrijwilligers deze kunnen ondertekenen. Deze ondertekening wordt digitaal opgeslagen bij een daartoe aangewezen persoon;
- In de **Kerklanken** wordt de verwijzing naar het preventiebeleid vermeld met daarbij de gegevens en bereikbaarheid van de vertrouwenspersoon.

Daarnaast zal het preventiebeleid Veilige Kerk:

- vast onderwerp zijn bij de kennismakings- en/of informatiegesprekken met vrijwilligers;
- jaarlijks worden geagendeerd en in de notulen van de diverse colleges en andere geledingen worden opgenomen;
- jaarlijks een vast agendapunt zijn op de gemeenteavond, waarbij een terugkoppeling gegeven wordt over het werk van de vertrouwenspersonen over het voorgaande jaar;
- jaarlijks in de kerkenraad (in juni) worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

VASTSTELLING Vastgesteld door de kerkenraad van PG Harenkarspel.

Datum: 6 mei 2025

Odette Dekker, voorzitter

J.J. Ykema, scribe

Bijlage

Gedragscode voor vrijwilligers - PG Harenkarspel

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen onze gemeente.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
6. Ik maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik negeer de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik gebruik geen geweld en ik bedreig de ander niet.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik maak mij niet schuldig aan seksueel grensoverschrijdend gedrag.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Ik doe geen mededelingen over zaken die mij vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen aan derden. Ik moet de geheimhouding doorbreken als er gevaar of schade kan worden voorkomen, mits ik er alles aan heb gedaan om toestemming van de betrokkene te krijgen om de geheimhouding te doorbreken.
14. Ik maak bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorg ik ervoor dat de privacy van anderen wordt gewaarborgd.
15. Ik help anderen om zich ook aan deze afspraken te houden.

Hierbij verklaart (naam)
akkoord te gaan met deze gedragscode en zich daaraan te conformeren.

Datum:

Handtekening: